

SLOVENEK

Velja po pošti:
za celo leto naprej K 26.—
za pol leta " " 13.—
za četrt leta " " 6.50
za en mesec " " 2.20

V upravnishtvu:
za celo leto naprej K 20.—
za pol leta " " 10.—
za četrt leta " " 5.—
za en mesec " " 1.70

Za pošilj. na dom 20 h na mesec.

Posamezne štev. 10 h.

Inserati:
Enostop. petivrstna (72 mm):
za enkrat . . . . . 13 h
za dvakrat . . . . . 11 "
za trikrat . . . . . 9 "
za več ko trikrat . . . . . 8 "
V reklamnih noticah stane enostopna garmondvrsta à 26 h. Pri večkratnem objavljenju primeren popust.

Izhaja vsak dan, izvemši nedelje in praznike, ob pol 6. uri popoldne.

Uredništvo je v Kopitarjevih ulicah št. 2 (vhod čez dvorišče nad tiskarno). — Rokopisi se ne vračajo; nefrankirana pisma se ne sprejemajo. Uredniškega telefona št. 74.

Političen list za slovenski narod

Upravnishtvu je v Kopitarjevih ulicah št. 2. — Vsprejema naročnino, inserate in reklamacije. Upravnishkega telefona št. 188.

Preganjanje Slovakov.

Od 26. listopada do 6. grudna se je vršila v Ružomberku na Slovaškem monstrozna pravda zoper slovaškega župnika Andreja Hlinko in njegove tovariše zbog ščuvanja zoper mažarsko narodnost. Mažarska pravičnost je v tej pravdi slavila prave orgije. A. Hlinka je bil obsojen na dve leti ječe in 1500 kron globe. Dr. Šrobar na eno leto ječe in 900 kron globe. Drugi slovaški obtoženci so dobili po dva, štiri, pet in šest mesecev ječe. Denarna globa znaša za vse vkup 5500 kron.

Tiskovni urad ni prinesel niti besedice o tej obravnavi, ki je bila skrajno senzacna. Isti je seveda odvisen od ogrskega tiskovnega urada, ki je vsa poročila o obravnavi zamočal. Omikani svet ne more zvedeti, kako ravnajo s Slovaki mažarski sodniki. Cela obravnava je bila tajna. Vsem slovaškim prebivalcem in slovanskim časnikarjem je bil vstop v sodniško dvorano prepovedan. Vstop se je prepovedal tudi poročevalcem listov »Spectator«, »Wiener Zeitung« in »Deut. Volksblatt«. Nič ne označuje mažarskega pravosodstva tako jasno, kakor le-ta tajna obravnava. Bržkone je šlo mažarskemu pravosodstvu zlasti za utajenje pravega namena obravnave, kateri ravno radi tega bode v kulturni zgodovini Slovaške in Mažarske določeno zelo važno mesto kot novemu dokazu mažarskega nasilja.

Ob času obravnave je bil Ružomberk poln vojakov in orožnikov. Slovaško ljudstvo pa je bilo mirno, ni se pustilo provocirati. Predsednik sodišča Chudovszky se je surovo obnašal nasproti zagovornikom ali ti so izpolnili brez strahu svojo dolžnost. Kako čisto vest je imel ta mož, dokazuje okolnost, da sta ga domu spremljala vsakikrat dva orožnika. V vsem delovanju in govorjenju župnika Hlinke pameten človek ne najde nobenega hudodelstva, niti kakega prestopka. Obtožba je neskončno predržno napravila iz komarja kamelo. Kje drugje bi se niti ne brigali za besede, kakor: »Čemu vam je treba mažarskih sol, mažarskega jezika.« — »Hočejo vas pomazariiti! Ostanite pri svojem slovaškem jeziku!« — V Stločah se je bojda Hlinka izrazil: »Kaj vam pomaga mažarsčina, ako je ne razumete?« Drugikrat je bojda zopet rekel: »Trebja je, da višje oblasti vam izročijo vse predpise in odloke v slovaškem jeziku, pa ne

v mažarskem.« V Vlačkah je menda Hlinka rekel: »Preprost človek stoji pred sodiščem, kakor kakšna žival, ker cela pravda se vrši v mažarsčini.« Enako strankarsko je bila spisana tudi obtožba drugih obtožencev.

Župnik Hlinka je bil dober pastir svojega ljudstva, kakor v cerkvi, tako tudi v javnem življenju. Je kmečki sin iz Černovic pri Ružomberku in je znan kot izvrsten ljudski govornik. Zavoljo tega so se na njega vrgli njegovi sovražniki in sovražniki Slovakov in cerkve, da bi se razpršila čreda. Hlinka je v motno vodo mažarskega režima pripeljal zdravo, snažno strujo. V svečani letošnjega leta je povzročil, da pri volitvah v Ružomberku je bil izvoljen slovaški mestni zastop. Celo noč pred volitvami ni spal, hodil je od hiše do hiše in jutraj je zmagala slovaška pravična reč. Volitve pa so bile ovržene. Vzrok je jasen. V občinskem proračunu je bil prej zmirom preostanek, naenkrat pa se je pokazal primanjkljaj v znesku enega milijona. Kjer se je na ta način gospodarilo, tja seveda niso smeli priti pošteni ljudje. Meseca aprila je bila volitev poslanca. Odpadniki in mažarizatorji so bili na nogah. Mažaron kaplan Slečko, ne ubogajoč svojega župnika Hlinke, cele dni in noči ni bil v župnišču, zamenjal je duhovniške dolžnosti ter je delal zoper Hlinko. Slovaški kandidat ni bil izvoljen, zmagalo je mažarsko nasilje. Ali na tem ni bilo zadosti. Mažaroni so se maščevali dalje. Ružomberk in okolica je bila nekega lepšega dne polna orožnikov in vojakov. V najmanjšo vas so poslali najmanj 50 vojakov in začelo se je aretiranje. Dne 10. junija so odpeljali v ječo župnika Hlinko. Ženske so plakale in molile, moške pa so jezno stiskali pesti. Župnik Hlinka pa ni bil osamljen. Slovaški rodoljubi zaporedoma so bili peljani v ječo. In kogar niso spravili v ječo, bil je na drug način preganjan. Zlorabljanje uradne moči slavi na Slovaškem orgije. Na čelu mažarskih nasilnikov stojé ljudje malopridnega značaja. Na primer ružomberški glavar je Horansky. Od tega človeka je lastna žena pobegnila, on pa sedaj živi v neko lepo natakario. Državni pravdnik v Ružomberku je žid dr. Szekely, ki ne zna besedice slovaške in pri sodniških obravnavah rabi kot tolmača svojega pisarja. Takim in enakim ljudem je izdano slovaško ljudstvo na milost in nemilost. Nje-

govni prijatelji se pa spravljajo v ječo in obsojajo.

Židovski listi ne prenehavajo blatiti sedanjega sodništva na Ruskem. Ali kakor se z več zglede more dokazati, rusko pravosodstvo ravna z resničnimi, skrajno nevarnimi in bombe metajočimi revolucionarji bolj človeško, nego mažarsko pravosodstvo z obtoženimi Slovaki, izmed katerih so bili mnogi zgoraj navedeni po nedolžnem celih pet mesecev v ječi, ne da bi bili zaslišani. Prav se je izrazil o teh razmerah slovaški poslanec Juriga: »To ni Magyaroszag, to je Azija!«

Koncentracija čeških strank.

»Narod. Listy« pišejo v daljšem članku o koncentraciji vseh čeških strank sledeče: Kaj tedaj storiti, da bode v bodočem parlamentu narodni život najboljšje zastopan?

V prvi vrsti je treba združiti volivne opravilence.

K temu na služi koncentracija strank. Narodna svobodomiselná stranka ima najlepši češki program. Zato zamore biti ta program podlaga koncentraciji. Da se to zgodi je treba:

1. Reorganizirati stranko, reorganizirati zbor zaupnikov, odstraniti razpor med izvrševalnim odborom in klubom poslancev in določiti funkcije ter pravomoč vsakega izmed teh. Treba je tudi, da so sklepi izvrševalnega odbora obvezni za vsakega strankinega člana.
  2. Revidirati in dopolniti program strank. Ako se postavijo v program strank stanovske zahteve, bo omogočen pristop h koncentraciji čeških strank uradništvu, obrtništvu in trgovstvu.
  3. Pogoj koncentracije strank so: 1. Koncentrirane stranke naj tvorijo v državnem zboru skupni češki klub.
  2. Po dogovoru z vsemi strankami naj se dogovori narodna svobodomiselná stranka o skupnem češkem programu, ki naj obsega glavne točke naših narodnih zahtev.
  3. Glavna točka tega programa naj je aktualni program češko politični in gospodarski z danimi poti, ki vodijo do dosega skupnega cilja.
  4. Naj se določi, kakšno bode razmerje koaliranih strank do klerikalne in socialno-demokratske stranke.
  5. Skupni češki klub naj misli na to, kako bi se dosegel v važnih točkah skupni nastop slovaških strank.
  6. Pri prihodnjih volitvah naj bodo koalirane stranke edine glede razdelitve mandatov.
- Misel o koncentraciji strank ni nova. O nji se je že mnogo razpravljalo na anketi v »Narodnih listih«, ki se je končala z enotnim

nazorom, da je koncentracija strank potrebna. V poslednjem času se je to vprašanje razmnožilo tudi v narodnem svetu, kjer se je povdarjala nujnost koncentracije strank.

Težavo koncentraciji bi delala le agrarna stranka, ki se zaveda svoje moči, toda pazi naj, da se v svojih računih ne zmoti, kajti ako bodo mali kmetovalci videli, da je njihov interes v programu koaliranih strank dobro zastopan, ji bodo pokazali pri prihodnjih volitvah hrbet.

O vseh teh stvareh se je že razpravljalo v svobodomiselní stranki, toda sedaj naj se preide od teoretičnih razmotrivanj do dela.

Združimo se vsi! Pustimo malenkostne boje in strankarske prepire. Dosti so že razoralí našo domačijo. Podajmo si roke vsi, ki nam je mar blagor za napredek naroda. Treba je dela in za delo je treba miru. Pomirjati doma se bomo z vspehom mogli bojevati proti sovražnikom našega naroda in sovražnikom svobode.

VOLIVNA REFORMA V GOŠPOSKI ZBORNICI. — BECK PROTI PLURALNI VOLIVNI PRAVICI.

V komisiji gosposke zbornice, ki se bavi z volivno reformo, sklenjeno od poslanske zbornice, se je ministrski predsednik baron Beck z vsoto odločnosti zavzel za enakost volivne pravice. Izjavil je, da je nujno potrebno, sprejeti volivno reformo neizpremenjeno. Ako gosposka zbornica izpremeni volivno reformo s tem, da se odloči za pluralno volivno pravico, nastanejo nepremagljive težkoče. Vse stranke bi morale pregledati svoja volivna okrožja ter preračunati, kako bi vplivala pluralnost glasov na sestavo strank, narodno po sest in numerično razmerje strank. Poslanska zbornica bi z ozirom na kratko dobo, ki ji je še odmerjena, ne mogla končati svojih posvetovanj o izpremembi volivne reforme in s tem bi bila vsa reforma za dogledni čas pokopana, ves trud in vsa prizadevanja strank, ki so za volivno reformo toliko žrtvovali, zaman. Vlada je odločno proti pluralni volivni pravici, ker je s tem kršeno načelo enakosti, za katero so se odločile stranke in tudi vlada že izpočetka. Kar se pa tiče reforme gosposke zbornice, vlada ne more dozdati staviti še nobenih določenih predlogov, bo pa podpirala težnje članov gosposke zbornice, ki hočejo, naj se odloči gotovo število članov gosposko-zborničnih članov; Ministrski predsednik, ki je govoril skoro poludruho uro, je končno apeliral na člane komisije, naj volivno reformo sprejmejo neizpremenjeno. Za Beckom so govorili Mattausch, knez Schönburg in grof Auersperg. Toliko je že zdaj gotovo, da Pleuerjeve intrige stališča vlade niti najmanj niso omajale in da se bo gosposka zbornica hočeš nočeš ušla, ako ji le pripoznajo numerus clausus.

LISTER.

O dijademu z vkovanimi berili.

(Dalje.)

»Prihodnji mesec mi zapade veliko denarja in potem vam bom mogel vrniti vse, ob enem z obrestmi, katere boste zaračunali. Pri meni se gre sploh samo za to, da dobim čimprej denar.«

»Z veseljem bi vam celo vsoto iz lastne mošnje posodil, toda to bi bilo vendar preveč, kot si morem zaupati. Če vam pa posodim v imenu firme, tedaj pa moram posluževati se vseh službenih predpisov.«

»Tako je tudi meni ljubše,« opomnil je in pobral štirivoglat tok iz črne marokanskega usnja, katerega je bil položil poleg stola. »Gotovo ste že kaj slišali o znanem dijademu z berili.«

»Eden najdražjih zakladov našega kraljestva,« rekel sem.

»Gotovo.« Odprl je tok in zagledal sem na mehkem rožnato rudečem baržunu ležečo dragocenost.

»Obstoja iz devetintrideset izvanredno velikih berilov. Cena okova se pa sploh ne more izračunati. Najnižja cenitev tega nakita znaša gotovo dvojni svoto, ki sem jo zahte-

val. Pripravljen sem vam ta zaklad kot zastavo za moj denar izročiti.« Podal mi je tok in začuden sem pogledal najprvo njegovo dragoceno vsebino in potem svojega visokega obiskovalca.

»Dvomite znabiti nad vrednostjo dragotine?«

»Niti najmanj ne, dvomim samo —«

»Nad mojo oblastjo, da jo smem zastaviti? Le pomirite se! Še sanjalo bi se mi ne, da bi jo zastavil, ako bi ne bil tako gotovo prepričan, da jo bom mogel v štirih dneh zopet odkupiti. Saj je vse samo formalno. Zado- stuje?«

»Popolnoma.«

»Vi uvidevate, gospod Holder, da vam to dokazuje moje zaupanje, da verujem vse, kar sem slišal o vas pripovedovati. Zaupam vam, da ne boste samo o vsem tem nikjer govorili, temveč zlasti tudi to, da boste to dragotino z vsoto paznostjo hranili, ker bi bila vsaka, tudi najmanjša poškodba, ki bi se ji pripetila, zame in za vas velikanska javna sramota. Poškodovanje tega zaklada bi pomenilo skoro ravno toliko, kot njegova popolna izguba; kajti na celem svetu se ne dobi več berilov, ki bi bili tem jednaki; torej bi se tudi ne dali nadomestiti. Vsejedno pa vam prepustim nakit, trdno zaupajoč, da ga bom v ponedeljek dopoldne osebno zopet prišel iskat.«

»Ker sem videl, da se mojemu obiskovalcu zelo mudi, nisem nič odgovoril, temveč sem rekel blagajničarju, naj gospodu izplača takoj petdeset tisoč funtov. Ko sem bil sam in videl tok z dragoceno vsebino pred sabo na mizi, sem se šele zavedel, kakšno odgovornost sem prevzel. Ker je ta spadala med dragocenosti državnega zaklada, bi gotovo najmanjša poškodba, ki bi se ji pripetila, vzbudila največjo pozornost in ogorčenje. Skoro mi je bilo žal, da sem sploh sprejel to zastavo. Toda sedaj ni bilo moči več pomagati; zaklenil sem krasotino v svojo lastno železno blagajno in šel zopet na delo. Ko se je napravil večer, mislil sem si, da bi bilo lahkomiš- leno toliko vrednost pustiti v pisarni. V še tako zavarovane omare raznih bank so tatovi dostikrat že ulomili, zakaj bi torej bilo to pri moji nemogoče? Kakšna nesreča bi bila zame, ko bi se to pripetilo! Sklenil sem torej vse naslednje dni tok z dijademom neprenehoma nositi pri sebi in ga tako nikdar pustiti izpred oči. S tem sklepom sem se peljal v svoje stanovanje v Streatham in vzel sem krasotino sabo. Šele, ko sem isto zaprl v pisalno mizo v svoji sobi, oddahnil sem se malo.

In sedaj pa naj izpregovorim še nekaj besedij o svojem gospodinjstvu, gospod Holmes, kajti rad bi videl, da bi dobili popolno sliko celega dogodka. Konjski in hišni hlapec ne

spita v hiši in ju torej ne morem sumiti. Moje tri služkinje so vse že več let pri meni in ne dvomim popolnoma nič o njihovi poštenosti. Potem imam še drugo hišino, z imenom Lucy Parr, ki služi šele nekaj mesecev. Prinesla je za seboj izvrstna izpričevala in vedno sem bil z njo zadovoljen. Ker je čednega obraza in lepe postave, pridobila si je dosti častilcev, ki so se ob priložnosti tudi že klatili po hiši. Le to smo ji mogli očitati, sicer pa mislim, da je poštna deklica.

Toliko naj zadostuje o služabnikih. Moja rodbina pa je tako majhna, da jo lahko hitro popišem. Jaz sem vdovec in imam jednega sina, z imenom Artur. Pričakoval sem veliko od njega, toda on me je bridko varal, gospod Holmes, bridko varal v mojih nadah. Gotovo sem tudi jaz sam nekaj kriv. Ljudje pravijo, da sem mu dajal potuho. Znabiti je to resnica. Ko mi je smrt ugrabila ženo, pričel sem njega še bolj ljubiti. Nisem ga mogel videti žalostnega, še za jeden trenotek ni smelo izginiti veselje z njegovega obraza. Ni ene želje mu nisem odbil. Znabiti bi bilo za naju oba boljše, ko bi bil bolj strogo z njim postopal; toda jaz sem mu hotel le vse najboljšje.

Nameraval sem ga napraviti za svojega naslednika pri banki, toda njega ni veselil trgovski stan. Bil je nestanovit in trmast in, da vam povem resnico, nobene večje svote

KONCENTRACIJA NEMSKIH STRANK NA ČESKEM IN MORAVSKEM.

Na zaupnem shodu štirih večjih nemških strank na Češkem preteklo soboto so se zastopniki strank natančno domenili samo glede na 30 mandator. O 25 mandatih se še niso zmedli, upajo pa, da bo razen 6 mandator, tudi pri teh šlo gladko. Dozdaj so si razdelili volivna okrožja tako-le: Nemška agrarna stranka dobi 14, svobodni Vsenemci 6, nemška ljudska stranka 6, naprednjaki 2, samostojni kandidati 2 mandata. Če se zedinijo še glede na ostala volivna okrožja, bodo kandidature razdeljene tako-le: nemški agrarci 20, nemška ljudska stranka 10, nem. naprednjaki 10, svobodni Vsenemci 15 mandator. — Moravski nemški deželni poslanci so 10. t. m. na Dunaju sklenili, izvoliti izvrševalni odbor vseh treh nemških strank, ki so zastopane v moravskem deželnem zboru. Tozadevne seje sta se udeležila tudi ministra Marchet in Prade. Sklenili so tudi, da se bodo pred vsakim deželnozbornim zasedanjem nemški poslanci vseh strank sešli v plenarni seji k skupnemu posvetovanju.

DRŽAVNI ZBOR.

Dnevni red državnozbornih seje 17. t. m. je: Prvo branje sedemmesečnega proračunskega provizorija (do 31. julija 1907); poročilo proračunskega odseka o ureditvi plač pisarniških pomožnih uradnikov; poročilo obrtniškega odseka o zakonu proti pijančevanju.

VOJAŠKE NABAVE.

V pododseku avstrijske delegacije, ki se pod predsedstvom Merveldtovim bavi z vprašanjem o nabavi za vojaško upravo, sta 10. t. m. trgovinski minister dr. Foit in poljedelski minister grof Auersperg obširno pojasnila stališče vlade glede na nabave. Foit je izjavil, da je avstrijska vlada v polnem obsegu odobrila pogodbo, sklenjeno med vojnim ministrstvom in ogrsko vlado glede na nabave za vojno upravo. Pogodba sicer ni idealna, vendar pa enkrat za vselej natanko določa vprašanje o kompenzacijah in kvotnem razmerju, ki naj bo pri nabavi iz industrijske stroke merodajno. Enako je izjavil poljedelski minister grof Auersperg, ki je posebno dolgo govoril. Poljedelsko ministrstvo načeloma podpira naravnostni nakup poljedelskih izdelkov od strani vojaške uprave od producentov samih, torej takozvano nakupovanje na roko, bodisi od posameznikov, še bolj seveda od kmečkih zadrug. Sporna pogodba med vojnim ministrstvom in ogrsko vlado glede na nabavo industrijskih izdelkov nikakor ne krši interesov poljedelstva. Poljedelsko ministrstvo podpira zgradbo vojaških skladišč in snovanje kmečkih zadrug in kolikor mogoče omejuje arendacijo. — Vojno ministrstvo stoji na stališču, da se je z novo pogodbo bistveno utrdilo že preje obstoječe razmerje in da avstrijski industriji in poljedelci pretiravajo.

NA PRAGU USODNIH DOGODKOV NA FRANCOSKEM.

Dopis iz Pariza, 9. dec.

Papež Pij X. je izpregovoril odločno besedo, ki je namah podrla vse nade francoskih svobodomislecev. Pred mesecem je Clemenceau v Vandeji dejal: »12. decembra se bodo francoski državljani vzdržali in pozdravili solnce novega dne, dne svobode.« Zgodilo se je pa nekaj čisto drugega: Naučni minister Briand, ki sedaj vodi republikansko cerkveno politiko, je moral odložiti izvedbo nove postave o ločitvi cerkve in države, ker je papež ne pripozna. Bogotajna vlada, ki je, predno je izpregovoril papež, pretela z najhujšimi nasilji, grozila, da bo zaprla cerkve in duhovnike preganjala, je morala kapitulirati takoj tisti dan, ko je bila objavljena znana papeževa okrožnica. Ginljivo je bilo od tega dne naprej

čitati izjave francoskih ministrov. Ti niso govorili samo po francoskem, celo v nemške liste so pošiljali članke, kjer so se na svojo svobodno vest primojduševali, da oni nikoli niso mislili zatreti cerkvene svobode. Papež je slabo informiran; če bi vedel, kakšni dobri ljudje smo mi, takoj sprejme našo postavo, ki celo pospešuje svobodo cerkve. Briand se je še bolj ponižal v svojem svobodoljubju. Dasi je namreč na francoskem vsakemu znano, da je Combes s svojimi družbami nameraval proizvoditi med katoličani razkol in v tem boju podpirati sekto s tem, da bi bila vlada verske družbe razkolnikov v boju zoper katoliške pripoznala in jim odkazala cerkveno premoženje, se Briand ni sramoval, zatajiti to čisto očito načelo vlade in izjaviti, da je pripravljen, pripoznati pri potrditvi verskih družb avtoriteto katoliške hierarhije. Vse to zato, da pregovori papeža za novo postavo o ločitvi. Vatikan je Brianda ignoriral. Ta si ni vedel drugače pomagati kot s tem, da je pred par dnevi poslal prefektom naredbo, ki določuje sledeče: Katoličanom, dasi odklanjajo novo postavo, ne moremo prepovedati pravice izvrševanja njihovih verskih dolžnosti. — Kako mile strune je zopet napel! — Svoje verske dolžnosti naj torej izvršujejo na podlagi združevalnega zakona iz l. 1881. Minister pa izjemoma dovoli, da pri verskih prireditvah v cerkvah ni treba, kakor določa ta zakon, izvoliti predsednika in dveh podpredsednikov, pač pa se morajo bogoslužne prireditve v smislu tega zakona objaviti oblasti in sicer izjemoma samo enkrat. Cerkev vlada ne bo zaprla, toda uprava cerkva in premoženja preide v oblast državnega sekvestra. Torej maše, blagoslavljanja, propovedi, molitve v koru — shodi, na katere sme priti vladni komisar! Na to neumno zlobnost Briandovo je 9. t. m. došel iz Rima primeren odgovor. Sveta stolica ne pripozna vladni pravice, istovetiti cerkvena bogoslužna dejanja s prireditvami, ki so podvržene združevalnemu zakonu iz l. 1881. O značaju bogoslužnih prireditiv in naprav ima soditi zgolj cerkev, ker so te prireditve duhovnega značaja, kar ne spada v kompetenco nobene posvetne oblasti. Vatikan prepoveduje škofom in župnikom, naznanjati vladni bogoslužne prireditve. Bogoslužje se mora v cerkvah nadaljevati. Vlado sekvestra cerkev ne pripozna. — Framasoni so vsled te odločne papeževe naredbe vsi poparjeni. Kakor mora je leglo na vse »svobodomiselnice« kroge po cellem francoskem, predvsem na Brianda, ki je tako kruto iznenaden. Če se duhovščina podvrže papeževi naredbi — pravi — se uprje proti državnim postavam. Papež je za ta upor odgovoren. Izdelal bom posebno postavo proti uporni duhovščini. Papež tira duhovščino v svoj priti domovini. To je seveda jalov srd. Duhovščina se ne upira združevalnemu zakonu iz leta 1881, pač pa temu, da bi se določile te postave na nezakoniti način aplicirale na cerkveno bogoslužje. Francoska vlada naj si ne domišlja, da bo francoska duhovščina v slučaju, ako pride vsled papeževe naredbe, do kulturnega boja, omahovala med Rimom in »francosko domovino«. Ne, vse domoljubje je ne bo oviralo, trdno boriti se za prava cerkve, ki jih papež brani. Glede na puhli patriotizem, ki odobrava vsako početje vsake vlade, se je Briand pri duhovščini zelo zmotil.

RUSIJA.

Nebogatov pred vojnim sodiščem.

Pred vojnim sodiščem je admiral Nebogatov z odločnim glasom dejal, da je on sam na svoji ladji pripel na jamborju zastavo predače. Na »Nikolajev« topovi niso daleč nesli, »Orel« je bil le železen zabor, na katerem je moštvo bilo tako utrujeno, da se je komaj ubranilo, da ni padlo čez krov. Na »Senjavinu« so vse topniške priprave bile docela razdrte. »Jaz bi bil 50.000 moč žrtvoval, ako bi bil s tem dosegel le najmanjši uspeh. Toda bil sem zna izvršno gospodinjiti in je zraven tako skrbna, fha in mirna, kakor malokatera ženska. Ona je takorekoč moja desnica. Ne vem, kaj bi počel brez nje. Samo jedne želje mi ni hotela izpolniti. Dvakrat je prosil moj sin, ki jo ljubi čez vse, za njeno roko, toda obkram mu je to odrekla. Jaz mislim, da bi ga edino ona mogla še pripeljati na pravo pot; na njeni strani bi morda pričel popolnoma drugače živeti, toda, o Bog! sedaj je že prepozno — za vselej prepozno!

Sedaj poznate, gospod Holmes, vse, ki stanujejo z mano pod jedno streho in hočem Vam še svojo žalostno dogodbo povedati.

Ko smo sedeli po obedu pri čaši kave, jaz, Artur in Mary skupaj, povedal sem jima, kaj se mi je pripetilo in kakšen zaklad imamo shranjen pod svojo streho. Samo ime dotičnega, ki ga je zastavil, sem zamočlal. Lucy Parr, ki nam je prinesla kave, že ni bila več v sobi, to vem dobro; ali so pa bila sobina vrata zaprta, tega ne morem trditi. Mary in Artur bi bila krasotino zelo rada videla, tako zelo ju je stvar zanimala; toda jaz sem mislil, da je bolje, da ne odpiram več pisalne mize.

»Kje pa si jo shranil?« vprašal me je Artur.

»V svoji pisalni mizi.«

»Upam, da ne bo ponoči nihče ulomil v sobo,« nadaljeval je on.

»Saj je pisalna miza dobro zaklenjena.«

»O, to odpre vsak ključ. Ko sem bil še otrok, sem jo odprl celo s ključem naše šrambe.« (Dalje prihodnjič.)

si v svesti, da vsega tega moštva ne smem žrtvovati, ne da bi to naši stvari kaj pomagal.«

NEMIRI V PERZIJU.

V Perziji so izbruhnili veliki nemiri vsled sovlade kneza Šoa Saltanefa. Keruanski guverner je prevzel keruanske oborožil, da bodo za slučaj smrti šahove na vse pripravljene.

MARCONI DEMENTIRA.

Dunajska »Neue Freie Presse« je poročala zadnji četrtek, da je izumitelj brezžičnega brzojava, Marconi, v Benetkah dejal: »Kadar bo na tem morju divjal boj, naj brezžični brzojav pobliskovo celemu svetu oznanja zmago Italije.« Marconi izjavlja sedaj nasproti tej vesti, katero označuje za neresnično, da je v Benetkah govoril sledeče: »Cilj mojega življenja . . . je, sodelovati pri mirnem razvoju socialnih in gospodarskih prizadevanj med narodi. Če bi pa vzlic temu na teh morjih kedaj zavladala vojska, upam, da bo brezžični brzojav omogočil, da bodo Benetke lahko povelje, ki naj vodi italijansko zastavo do zmage, sporočile našemu ladjevju.«

PRUSKO NASILSTVO.

Poznanj, 10. decembra. Poljski listi poročajo, da je pruska vlada škofa Stabilevskega tri dni pred njegovo smrtjo pismeno pozvala, naj se zavzame za nemško politiko v Poznanju, drugače bo z njim ravnala kot s političnim vjetnikom.

ANGLEŠKO-NEMSKA KONKURENCA.

Liverpool, 10. decembra. Angleški trgovinski minister se je precej zaničljivo izrazil o nemški trgovinski mornarici, ki vzlic obupni konkurenci čeli čas, kar obstoji, ni prekosila napredka, ki ga je Angleška dosegla zadnjih šest let.

SRBSKO POSOJILU.

V skupščini se ob opoziciji mladoradikalcev nadaljuje proračunska razprava. 32 milijonov bo vlada porabila za nove železniške proge, dolge 570 km.

RUSIJA.

V Čenstohovu na ruskem Poljskem je policija zasledila v rakovskem predmestju dve revolucionarni tiskarni. Zaprli so več oseb, ki pripadajo »bojni organizaciji«. — V Rigi je reformna komisija odpravila cerkveni patronat. Duhovnike bo volil odslej cerkveni svet.

Dnevne novice.

+ Volitev v predstojništvo in razzodščje delavske zavarovalnice zoper nezdode v Trstu. Dne 29. decembra t. l. se vrše dopolnilne volitve v predstojništvo, odnosno v razzodščje delavske zavarovalnice zoper nezdode v Trstu, v kateri sedaj niti Slovenci niti Hrvatje nimajo svojih zastopnikov. Pri predstojstvih volitvah nam je Slovincem vse storiti, da si priborimo v vodstvu in razzodščju zavoda primerno zastopstvo. Osnoval se je v Ljubljani za te volitve akcijski odbor, obstoječ iz zastopnikov obeh slovenskih strank; obe stranki sta namreč mnenja, da gre tu za pravično, občeslovensko stvar, kateri je pomoč do zmage le ob složenem postopanju. V imenu tega odbora se obračava do naših županstev, župnijskih uradov, do obrtnikov in do zavednih Slovencev sploh z nujno prošnjo, da v svojem kraju pri obrtnikih, ki imajo svoje delavce zavarovane zoper nezdode, zberejo glasovnice, ki so bile nedavno poslane. Glasovnice naj vsak delodajalec podpiše! Imen kandidatov pa ni treba vpisati. Zbrane glasovnice je poslati na naslov: Josip Lenarčič v Ljubljani, pisarna trgovske zbornice. — Za odbor: Karol Pollak l. r. — Josip Lenarčič l. r.

+ Sestanke voditeljev izobraževalnih društev ribniške dekanije vršil se je 6. t. m. v Dobrepoljah. Osnoval se je dekanijski odbor, v katerem sta g. Fr. Pešec kot predsednik in g. A. Skubic kot tajnik. V celi dekaniji je bilo doslej le troje izobraževalnih društev. Novo izobraževalno društvo v Dobrepoljah je vlada potrdila z odlokom z dne 15. novembra. V kratkem se vrši ustanovni zbor.

+ Klavirni laški oklic. »Piccolo« objavljiva članek, kjer pozivlja istrske Italijane, naj se pripravijo za prihodnje državnozbornske volitve in si zagotovijo vsaj tiste tri mandate, ki jih jim zagotavlja novi volivni red. Pravi, da misli Gregorčič osvojiti si Gorico, istrski Slovani pa da nameravajo naskočiti italijanska zahodnoistrska mesta.

+ Od liberalcev. Včerajšnji »Narod« je silno žalosten, ker se obeta za Božič razglasitev volivne preosnove. Globoko politično umevanje kaže v teh-le besedah: »To darilo (volivna preosnova) posebno na Kranjskem nima drugega pomena, nego da ustanavlja absolutno vlado najhujšega ultramontanstva v tej kronovini. To je resnica, drugega pa nič.« — Nestransko svoje stališče pa izpričuje tudi sinoči v zadevi blazinice, ko pravi: »To je jasno, da smo kakor pri vsaki priliki, tudi sedaj vskočili za svojo stranko.« Za to besedo smo mu hvaležni. — Dermota piše v zadnjem »Slov. Přeledu« (str 125), da je nedavno zaklical neki liberalni prvak: »Kar jih je pod štirideset let, ni nikogar v naši stranki.« Umljivo!

+ Premembe v davčni službi. Davkar g. B. Zazula je prestavljen iz Radovljice v Litijo, davčni kontrolor g. Alojzij Kofutar

iz Radovljice v Kranjsko goro, davčni kontrolor g. Peter Vovk iz Kranjske gore v Velike Lašče, davčni kontrolor g. Jožef Ahlin iz Kamnika v Radovljico.

— Poštne vesti. Konceptni praktikan-tom pri c. kr. poštнем ravnateljstvu v Trstu so imenovani: Dr. Franc Strobl, sodnijski adjunkt v Ljubuških, Guido Kümmerlin pl. Eichenau, konceptni praktikan pri c. kr. namestništvu v Trstu ter absolvirani pravnik Josip Dal Ri iz Nauno na Tirolskem.

— Hrvatli — izgnanci iz Bosne. Pretekli četrtek sta dobila urednik sarajevskega »Hrvatskega Dnevnika« prof. Šegvič in listov upravitelj Barbič pismeni nalog, da v 48 urah morata ostaviti Bosno. S tem je bila ob-sodba o njihovem izgonu potrjena. G. Šegvič in Barbič sta preko Broda odpotovala v Zagreb.

— Smrtna kosa. V Sežani je umrl tajnik okrajne bolniške blagajne g. Janko Znidaršič. — Umrl je pazinskem samostanu 27. novembra klerik Ivan Benedičič, rojen 23. januarja 1886 v Zg. Dobravi na Gorenjskem. — V Gorici je umrl major 47. pešpolka g. Jožef Lončarevič.

— Zopet nesreča s smrtnim izidom na jeseňski železnični postaji. Včeraj 10. t. m. ob 6. uri zvečer je blizu kurilnice stroja zadel Lovrenca Mandeljca, železniškega delavca, ter ga vrgel ob tla. Prenesli so ga na dom na Jesenice št. 46. Bil je previden s sv. zakramenti za umirajoče pri popolni zavesti, po odhodu duhovnikom pa je začel umirati in ob 8. uri zvečer je bil mrtev. Nesreča se je zgodila vsled tega, ker je bila tema, elektrika ni delovala. Mož ni opazil stroja, ki mu je šel nasproti, pa ga je stroj pahnil na tla. Ponesrečenec je bil star 58 let, oženjen.

— Krajni šolski svet v Radečah vabi k slovesni otvoritvi novega šolskega poslopja v Radečah pri Zidanem mostu. Dne 20. decembra 1906 bo ob pol 10. uri dopolne sv. maša v župni cerkvi v Radečah, nato blagoslovljenje šolskega poslopja. Po šolski slavnosti pogoščenje otrok. Banket v hotelu g. E. Gmeinerja. Zglasila za banket do 18. decembra t. l. pri šolskem vodstvu.

— Novice iz Opatije. Iz Opatije se nam piše: Zdraviliška godba obstoji — razun enega Čeha in enega Poljaka — iz samih pristnih Prussien. Vodja te godbe je gosp. Fritz Hofmann. Njegova stvar bi morala biti, paziti na godce, a kar se je sedaj zgodilo tukaj, je nekaj nečuvnega. Nekei tukajšnji hotelier je naznanil po lepakih, da bode igrala godba tukajšnjega zdravilišča vsako nedeljo in praznik v njegovih prostorih. Mož je upal, da si s temi koncerti kolikor toliko opomore, seosbno, ker bodo igrali pristni »pangermani«, a uspeha ni bilo. Doplačati je moral, ker nihče ni imel časa priti poslušat to znamenito nemško godbo. Mož si naroči potem c. in kr. vojaško godbo iz Reke. Koncert je popolnoma uspel, a »pangermani« so naslovili pritožbo na c. in kr. vojaško oblast v Reki, da naj ne dovoli slavnostne več, da bi igrala v Opatiji vojaška godba pešpolka Jelačića, drugače bodo demonstrirali. Seveda je vojaška oblast iz Reke odposlala takoj to zadevo c. kr. okrajnemu glavarstvu v Volosko. Znano je in pripoveduje se, da je to pot bil c. kr. okrajni glavar zelo resen. »Binnen 24 Stunden muss die Ordnung geschafft werden, sonst werden alle eingesperrt und nach Deutschland per Schub abgeliefert«. In kdo je temu kriv drugi, nego sami Nemci, kateri škilijo preko Avstrije. Plačuje se za godce s kapelnikom vred na leto 68.000 kron, in ta denar dobe pristni Nemci iz »Reicha«. Vprašati se mora: Nima li Avstrija zmognih godcev, da bi ostal denar tukaj? Mislimo pač, in ako bi tudi bili nemški Čehi! Vrh tega ima Avstrija tudi znamenite kapelnike, kateri bi bolj gojili avstrijsko čuvstvo. Zadnji čas bi pač bil, da se stori temu konec! Zadnji koncert c. in kr. vojaške godbe, kateri se je vršil dne 8. decembra v »Wiener Hofbräu«, bil je dobro, a nikakor tako obiskan, kot prvi. Pripisati je vzrok v prvi vrsti napominani demonstraciji od strani »pangermanov«. Toda bilo jih je strah, ubogi krčmar je imel le škodo, oni pa so se poskrili. Žendarmen, stražnike je bilo pač videti, a demonstrantov ne! — Zdraviliščna komisija je sklenila, onih pred letom namenjenih 200.000 kronic za nakup matičnih akcij električne železnice sedaj anulirati ter je to svoto dovolila za popravo in tlakovanje glavne ceste. Čuje se pa, da hoče baje podjetnik električne železnice tožiti za ta preklic votiranih kronic. Vedremo! — Odbor okrajne bolniške blagajne v Voloskem je v svoji zadnji seji dne 9. decembra med drugimi stvarmi sklenil, da se pošljejo na glavno skupščino zaveze v Trst štirje odposlanci. V to svrhu so izvoljeni gg.: dr. Ivan Poščič, advokat, predsednik; pl. Peršič, veleposestnik in član upravnega odbora; Ivan Fencel, poveljnik požarne brambe, in Fr. Tavčar, poslovodja. Pač smo radovedni, v katerem jeziku bode leto obravnava! Menda v blaženi nemščini ne, ker vsi zastopniki so Slovani, tako Hrvatli, kakor Slovinci. — »Hochquellen-Wasserleitung«, voda iz Vele Učke, je pri nas tako draga, kakor »žefran«. Ako plača kdo na leto 600 kron najemnine, mora posebej za vodo odšteti na leto 80 kron; to je osemdeset kron. Kdo ima te akcije v roki, bode se kmalu videlo! — In zopet nas čaka kako presenečenje, kdo so pravzaprav tisti, kateri tukaj vodo z Vele Učke prodajajo. — Tudi v Linduru je neka zvezda repatica se prikazala, kateri pa ni vseh hrvatski ali slovenski jezik! Poznajmo se, gospod z Vele Učke, z vrh planin!

— Snega je padlo zadnje dni po Gorenjskem nad pol metra. Notranjci so ga dobili okolu 40 cm.

— Tovarna torpedov na Reki bo pričela izdelovati tudi podmorske ladje.

mu nisem mogel zaupati. Že v prvi mladosti stopil je v neko odlično družbo, kjer se je radi svojega lepega obnašanja kmalu vsem prikupil. Ti ljudje so imeli vedno polne žepce denarja in to grdo navado, da so ga zapravljali z igranjem na karte in raznimi drugimi športi. Nikdar ni bilo sedaj mojemu sinu dosti denarja in vedno me je nadlegoval za razne svote, da bi lahko plačeval svoje častne dolgove. Že večkrat je poskušal ločiti se od te družbe, toda vselej ga je znal njegov prijatelj Sir George Burnwell pregovoriti, da se je podal zopet v to slabo družbo.

Da ga je pridobil tak človek, kot je Sir George Burnwell za svoje namene, se res ne morem čuditi; Artur ga je večkrat pripeljal s sabo v mojo hišo in moram Vam reči, da bi bil celo mene kmalu zmotil s svojo čarobno milino. Nekoliko je starejši kot Artur, toda popoln posvetnjak, ki je bil že povsodi in vse poskusil, on je dober govornik in izvanredno lepe postave. In vendar se mi zdi, ako ga hladnokrvno in ne ozirajoč se na njegovo zunanost opazujem, da zasluži njegov ciničen govor in njegov pogled, ki sem ga slučajno opazil, popolno nezaupanje. V tem se strinja z mano tudi moja mala Mary, ki dobro pozna človeško srce in vsako njegovo zvijačo.

Ona je moja stričnica in jedina oseba, katero Vam moram še popisati. Ko je umrl moj brat pred petimi leti in je bila ona na celem svetu zapuščena, vzem sem jo k sebi in jo vedno imel za svojo hčer. Ona je žarek radosti za našo hišo, ona je prijazna in lepa;

— **Medvedje** se klatijo okoli Čabra in Šneperka. Tudi po kočevskih gozdih so jih kmetje sledili zadnji teden. Mrcina je lačna.

— **Veliko tovarno za opeko** z akcijskim kapitalom do 300.000 kron napravi 10 puljskih industrijalcev pri Toibanu.

— **Protialkoholno gibanje.** Med duhovščino trnovske dekanije na Notranjskem se je pričelo živahno zanimanje za protialkoholno gibanje. Pri konferenci Sod. Ss. C. 28. novembra so si izbrali dekanijskega pospeševalca tega gibanja; več gospodov je pristopilo družbi treznosti v Ljubljani, tudi k prvi stopnji; naročilo se je večje število izvodov »Svete ojske« in sklenilo se je, da se s prepotrebno delom začne najprej v šoli. Povdarjala se je tudi potreba ustanovitve šolske družbe treznosti po posameznih šolah in cerkvene po posameznih župnijah. Bog daj uspehov!

— **Passivna resistenca poštinih uradnikov** se v Avstriji, kakor javljajo dunajski listi, pripravljajo za božične praznike. Zahtevam poštinih uradnikov se dosedaj še ni ugodilo.

— **Mednarodno lovsko razstavo** nameravajo prirediti l. 1910 na Dunaju. Kranjska dobi na tej razstavi posebno skupino in se že sestavlja odbor za Kranjsko, kateremu je na čelu knez Hugon Windischgrätz.

— **Društvo slovenskih trgovskih potnikov.** Sprožena ideja društva slovenskih trgovskih potnikov ni ostala brezuspešna, ampak je našla pričakovane odmeve. V soboto dne 8. t. m. vršil se je v restavraciji »Narodnega Doma« razgovor o eventualni ustanovitvi tega za trgovstvo velevažnega društva in se je sklenilo sklicati v nedeljo 16. t. m. sestanke v domovini se nahajajočih trgovskih potnikov, da se določi nadaljno postopanje. Vabila, oziroma okoličnice za ta sestanke se bodo vsem, pripravljajemu odboru znanim trgovskim potnikom, katerih je čez 40, začetkom tedna doposlala. Zeleti bi bilo, da se trgovski potniki sestanka v največjem številu vdeležijo. Čas in prostor se bodo v časopisih objavili.

— **Občni zbor goriškega učiteljskega društva** je 6. t. m. sprejel resolucijo na deželni zbor, naj se službena doba za učitelje skrajša od 40 na 35 let in naj se stanovanjska doklada zaračuna v penzijo. Občine se pozovejo, naj uveljavijo odločbo upravnega sodišča, ki pripozna učiteljem pasivno volivno pravico v drugem volivnem razredu za občinske volitve. Na predlog gđ. Leban se sklene resolucija glede na izpremembo postavbe, ki jemlje učiteljicam, ki se omožijo, po gotovi službeni dobi pravico do pokojnine. Zbor je nato izvolil prejšnje načelstvo in odbor.

— **Poročil** se je g. Josip Sorč, magistratni učitelj v Devinu z gđcno Marico Ples iz Devina.

— **Otvoritev »Narodnega Doma« v Pulju.** V prostore novega puljskega »Narodnega Doma« se je 2. t. m. s primerno slavnostjo preselila »Istarska posojilnica«, slovesna otvoritev »Narodnega Doma« pa bo pozneje, ko bo ves dom dogotovljen.

— **Tujci v Opatiji.** Dne 5. decembra je bilo v Opatiji navzočih 1044 oseb.

— **Vesti iz Amerike.** V Cambriji (Co.) je pobežnala 20-letna žena Jožefu Tomažinu z otrokom vred. Prej se je pisala Petač in je doma iz Medvod pri Ljubljani. Mož jo išče po časopisih. — V Clevelandu je umrl Franc Koren, doma iz Žužemberka. — Istotam je umrl gostilničar Franc Hren. — V Clevelandu je povozil vlak Franceta Roželja. Star je bil okrog 60 let in že nad 20 let bival v Ameriki. — V New Yorku je povozil vlak T. Bokarja, ki se nahaja sedaj v bolnici. — V Calumetu je umrla Marija Pečava, doma iz Sel pri Otovcu. — V Suttersville (Pa.) je ponesrečil Feliks Stanec v jekarni. — V Utici (Ill.) je ponesrečil Ignac Šimec, doma od St. Petra pri Novem mestu. Povožila ga je cestna železnica.

Stajerske novice.

Š Velikanska politična nerodnost je sledeči člančič zadnje »Domovine«: Slovenski javni napisi v Mariboru so po tamošnjem občinskem zastopu prepovedani. S Cirilove tiskarne je mestna policija mariborska slovensko označilo tvrdke siloma odstranila. To je napolilo nekatere mariborske Slovence, da so z brzojavami in dopisi v Ljubljano zahtevali, naj ljubljanski in drugi občinski odbori slovenski prepovejo v slovenskih občinah nemške javne napise. Iz tega se vidi, kako malo naši ljudje premišlujejo položaj. »Domovina« se je z več članki trudila poučiti občinstvo o pravnem stanju te stvari. Žal, da se taki spisi ne uvažujejo dosti pri nas. Naglašamo zato še enkrat, da s časniškimi in državnozbornskimi pritožbami in vprašanji samimi in s poganjanjem naših občin v masševalne sklepe proti Nemcem se ne doseže namen. Maribor in Celje sta kršila postavbe. Pomoči je treba iskati s pritožbami po predpisani poti od nižje oblasti na višjo. Če se je to v Mariboru zgodilo, ne vemo; v Celju se je! Stvar je sicer glede Prage na najvišjih mestih rešena. To je treba proučiti. Skrajni čas je pa tudi, da se namestništvo v Gradcu prisili v delo, boljše pa še v odstop! — O tem člančiču »Domovine« se nam piše s Stajerskega: Jasno je, da izvira ta »modrost« posredno ali neposredno od ljubljanskega župana Hribarja, ki se hoče s pomočjo »Domovine« oprati, da nima poguma storiti v Ljubljani to, kar so napravili Nemci v Celju in Mariboru. Župan Hribar se svojih Nemcev boji, zato se izvija! Naj bode odprava slovenskih napisov še tako krivična in zakonom protivna, dolžnost slovenskih občin, zlasti Ljubljane bi bila, skrbeti z retorizijo za protitežo v pravnem boju pred upravnim sodiščem. Če bodo gospodje pri upravnem sodišču razvideli, da je odprava slovenskih napisov dvorezno orožje, koje so Slovenci tudi pripravljani prijeti v roke, po-

tem bo njih razsodba bolj gotovo pravična, kakor če brezdelno držimo roke križem. Seveda mi razumemo, da je Hribarju težko kaj začeti proti nemškemu napisom, ker bi bili z odpravo istih udarjeni tudi mestni očetje. — Sploh pa od ljubljanske mestne občine ni pričakovati kakega uspešnega koraka v doseglo slovenskega lica mesta, dokler rabi mestni magistrat na dvojezičnih stvarih samonemški mestni pečat. Da je to res in da se je to zgodilo leta 1906, se preriča lahko vsak stajerski Slovenec, ki si ogleda dvojezični restavracijski tarif v restavraciji ljubljanskega južnega kolodvora!

Š **To je pravi odgovor** na mariborski in celjski sklep o odpravi slovenskih napisov, kar nam poroča občinski urad Orehove vasi pri Mariboru: »Tukajšnji občinski odbor je soglasno sklenil, uvesti na občinskem uradu popolnoma slovensko uradovanje in vse javne napise samo v slovenskem jeziku.

Š **Gregorčičev večer**, katerega je priredilo 9. t. m. slovensko društvo »Domovina« v Gradcu, je krasno vpsel. Podpredsednik društva g. Zajc otvori s prirčnim nagovorom Gregorčičev časten večer ter dá besedo g. predavatelju. Kand. phil. Val. Rožič je nato v kratkih, a jedrnatih besedah poljudno naslikal pesnikovo podobo zbranim poslušalcem. Po zanimivem predavanju je pevski zbor društva »Domovine« zapel več Gregorčičevih pesmi. Nato sta tovariša jur. Česnik in Erman deklamovala nekaj najlepših Gregorčičevih pesmi. S tem je bil končan oficijelni del. Nato se je vršila prosta zabava v gostilni pri »avstrijskem dvoru«, kjer so vrlo vdarjali na tamburice društvenih tamburaši. Ob priliki Gregorčičevega večera se je nabralo za pesnikov spomenik 6 K 12 vin., katera svota se pa v pesnikovem smislu naloži kot fond za »Šolski dom«, oziroma »Otroški vrtec« v Gradcu. — Na Gregorčičev večer »Domovine« so prišli tudi vsi slovenski koroški visokošolci! Bog jih živi!

Š **Umrl** je v Zalcu gospod Franc Pečovnik, nadučitelj iz St. Jurija ob Taboru. N. v m. p. — V Rogatcu je umrl tamošnji davkar gospod Josip Spohn.

Š **Iz Hrastnika.** One stariše, ki želijo vpsati svoje otroke v »vrtec«, a še niso tega doslej storili, prosimo, da se zglastijo prej ko mogoče, da se zamore do 2. januarja pripraviti vse potrebno, kaor prostor, učila itd.

Š **Ta pa zna!** Nekdo je dobil od svojega nečaka pismo, ki ga je tako razveselilo, da bi rad v svoji nesebičnosti svoje veselje z drugimi delil. Pismo se glasi: »Liber Ankel, Anfanks majne Šrajibe Ich las inen Šen kriszen und beten um Inen aiigenen atres ven se mir voln Šiken main name ist Gefrait Topolnik des K u k Infanterieregiment N 87 8 Feld komponi in Palo. Majnen foter Nome Josef Topolnik in . . . in Štajernark.« Ni li to zopet jasen dokaz, kako potrebne so slovenske šole za slovenske otroke?!

Koroške novice.

k **Častniški namestnik se nabodel na bajonet.** Dne 8. t. m. proti večeru je med podučevanjem vojakov, kako da se imajo na straži obnašati, častniški namestnik F. Kanck y od 17. pešpolka v sobi vojašnice pod Križno goro v Celovcu vsled spodrsnjenja tako nesrečno padel, da se je nabodel v prsa na bajonet nekega vojaka. Vhodljaj bajoneta mu je segel do pljuč. Ko bi vojak orožje hitro ne odmaknil, bi bil v bodljaj smrtonosen, tako je pa le težko ranjen. Krivda nikogar ne zadene. Ponesrečenega so takoj prenesli v vojaško bolnišnico. Imenovani častniški namestnik je rodom Kranjec.

k **Iz tira skočil** je 8. t. m. zvečer na postaji Glinje en železniški voz pri premikanju. Vzrok je bil, ker je bil en premikalnik prekmalu prestavljen, ravno ko je vlak čez vozil. Osebnih vlaki so imeli radi tega eno uro zamude. Nesreča se ni prigodila nobena.

Ljubljanske novice.

lj **Škandalozne razmere pri telefonski upravi.** Danes ob 9. uri 20 min. dopoldne smo oddali naslednjo brzojavko: »Pošto, brzojavno ravnateljstvo Trst: Pred petimi dnevi je sneg potrgal telefonske žice po Ljubljani. Kljub vsem prošnjam, naj se kmalu popravi uredniški telefon, katerega radi naših zvez nujno potrebujemo, je uredništvo »Slovenca« sedaj že pet dni brez telefonskih zvez. Zahtevamo nujno, da slavno ravnateljstvo enkrat za vselej odpomre takim, za glavno mesto nečuvenim razmeram. — Uredništvo »Slovenca«. — Brzojavka je gotovo mila, ako se upošteva vse škandalozne razmere pri naši telefonski upravi. Telefonska uprava zahteva točno plačilo za celotno uporabo telefona, katerega se pa v Ljubljani najmanj mesec dni na leto rabiti ne more! Z Ljubljano hočejo menda nekateri pometati, pa ne pomislijo, da imajo tudi drugi metle in da potrpežljivost le nekaj časa trpi.

lj **O rokovnjačih** bo danes ob polu 8. uri zvečer v »Slov. kršč. soc. zvezi« predaval g. dr. J e r š e. Kdor hoče čuti poljudno predavanje, naj pride.

lj **Za »Štidmarko« in »Schulverein«** priredil je v soboto in nedeljo zvečer v kazini komité nemških gospd dobrodelno (!) veselico, katere so se udeležili, kakor poroča »Laibacherica«, tudi gospodje od deželne vlade. To je čudno! Kadar se priredi kaka podobna veselica družbe sv. Cirila in Metoda, pa teh gospodov ni nikoli zraven.

lj **Osebnosti.** V nedeljo, 9. t. m. sta dospela semkaj c. kr. sekcijski šef dr. Deutsch in dvorni svetnik Markus z Dunaja ter ložirata v hotelu »Union«.

lj **Na strelske vaje** bode šel tukajšnji topničarski polk št. 7, ki se bodo vršile v Ce-

lovcu. Topove bode dal za uporabo ondodni topničarski polk št. 4.

lj **Osuševanje ljubljanskega barja v pričetem stadiju.** Kakor se čuje, prično se prva dela na barju ob meji mestnega okrožja in sicer najprej s poglobljenjem struge in utrditvijo obrežja. Dela se prično na pomlad.

lj **Stavbinske vesti.** G. Bamberg zgradi si prihodnjo pomlad ob Miklošičevi cesti, tik svoje tiskarne, novo poslopje in so iz tega namena že podrla zadnje dni dimnik pri tiskarni. Ob Dolenjski cesti si bode pa zgradil g. Janez Varoga enonadstropno vilo, za katero je dobil že stavbno dovoljenje.

lj **Trgovci** je danes v 53. letu svoje starosti bivši trgovec na Sv. Petra cesti g. Franc Orešek.

lj **Prememba posesti.** G. Degenghi je prodal hišo št. 5. in št. 7. v Dalmatinovih ulicah g. Ani Deprato iz Pulja za 250.000 kron. — Včeraj je g. Degenghi kupil hišo št. 53 v Spodnji Šiški.

lj **Iz pisarne slovenskega gledališča.** Nocoj se uprizori prvič v sezoni Smetanova komična opera »Pr o d a n a n e v e s t a s«. Marinko poje ga. Skalova, Janka g. pl. Rezunov, Kecal g. Betetto, Krušno g. Oufednk, Vaška g. pl. Z a c h. — Za četrtek se pripravljajo izvirna noviteta »Z a n a r o d o v b l a g o r e«, komedija v štirih dejanjih, spisal Ivan Cankar. Režijo ima v rokah g. T a b o r s k y, nastopi vse dramske osebe.

— **Ceciljno društvo** župnije Marijinega Oznanjenja je imelo dne 25. novembra občni zbor; voljen je večinoma stari odbor, dva nova odbornika sta vstopila vanj. Prihodnje dni bo pobiral zakristan članarino pri društvenih članih v znesku dveh kron. Novi društveniki dobro došli!

lj **Odbor »Gospodinske šole«**, društva za ustanovo in vzdrževanje gospodinskih šol v Ljubljani nam naznanja, da bo d r u š t v e n i o b č e n j z b o r b o d o č i n e d n e d e l j o, d n e 1 6. d e c. 1906 ob 10. uri dopoldne v društvenih prostorih na Rimski cesti št. 9.

lj **70-letnico svojega rojstva** bo 13. t. m. praznovala gospa Julija Moos, upokojena nadučiteljica.

lj **Palica ga je izdala.** Predsinočnjim je prišel leta 1847 rojeni in v Naklo, okraj Kranj, pristojni Jožef Vindišer na Emonsko cesto št. 10, ko ni bilo nikogar doma. Ker je vedel, kam shranjujejo ključ od kuhinje, je tega vzel in odklenil kuhinjo. Tam je ukradel hitro kuharici zimsko jopico, gospodinji pa zgornje krilo in več nožev, žlic in vilic, ter tako napravil 61 K škode. Nato je kuhinjo zopet zaklenil in dal ključ zopet na prejšnje mesto. Bil je pa tako nepreviden, da je v kuhinji pustil svojo palico, katero so domači spoznali za Vindišerjevo. Ko je bil aretovan, je tatvino priznal in povedal, da je vse stvari poprodal včeraj na seimu različnim kmetom. Bil je že 21-krat kaznovan zaradi različnih deliktov in so ga izročili deželnemu sodišču.

lj **Nov zistem ljubljanskih branjev.** Dosedaj so branjevke na trgu preganjale mraz s tem, da so imele v pisrhil žrjavico in se pri teh grele. Danes dopoldne so pa pogruntale drugo. Nanesle so skupaj kup starih košar in desk in vse to zažale. Ko je pričelo dobro goriti, so drle skupaj in se ob palapalojem ognju grele. Tega veselja pa niso dolgo uživale, ker prišli so tržni organi in ogenj so morale branjevke pogasiti.

lj **Z južnega kolodvora** je bilo včeraj poslanih na Nemško 19 vagonov goveje živine, na Laško pa pet vagonov konj, ki so bili nakupljeni na včerajšnjem semnju.

lj **Nesreča.** Ko je včeraj metal krovce Viktor Korn s strehe na postaji v Logatcu sneg, je padel doli in se tako poškodoval, da so ga morali prepeljati v deželno bolnišnico.

lj **Na šipi** se je obrezal na roki danes ponoči 23-letni ključavničarski pomočnik Ivan Kralj, tako da so ga morali prepeljati z rešilnim vozom v deželno bolnišnico. Ko je prišel domov, ni imel ključa in je vsled tega trkal na okno, vsled česar se je šipa razbila.

lj **S palico po glavi** je včeraj pretepal med prepirom neki posestnik iz Šiške delavca Iv. Novak a pred skladiščem na južnem kolodvoru tako, da ga je obila kri in da je moral iskati zdravniške pomoči. Novak je posestnika baje psoval.

lj **Semenj.** Dne 10. t. m. je bilo na mesečni seim prigianih 452 konj in volov, 163 krav in telet, skupaj 615 glav. Kupčija je bila pri goveji živini dobra, ker so prišli po njo Moravci, pri konjih pa srednja.

Telefonska in brzojavna poročila.

GOSPOSKA ZBORNICA IN VOLIVNA REFORMA.

Dunaj, 11. dec. Specialna komisija gosposke zbornice je danes nadaljevala generalno debato v volivni reformi. Navzoča sta bila ministrski predsednik Beck in notranji minister Bienerth. Danes je prvi govoril grof L a t o u r. Generalna debata bo skoro gotovo že danes končana. Pri specialni debati bo govoril tudi notranji minister Bienerth, da tudi on pojasni stališče vlade proti pluralni volivni pravici. Glasovanje specialne komisije se vrši že jutri.

Dunaj, 11. dec. Komisija gosposke zbornice je popoldne končala generalno debato. Gotovo je že sedaj, da se bo komisija jutri skoro enoglasno odločila za pluralitetno volivno pravico in sicer za starostno pluraliteto. Skoro vsj današnji govorniki so povdarjali, da v tem ne tiči ost proti vladi, da gosposka zbornica noče vreči volilne reforme in da le s konservativnega stališča zahteva pluraliteto. Nova imenovanja v gosposko zbornico se za sedaj še ne izvrše. Ni izključeno, da bo morala volilna reforma še enkrat pred državni zbor, ako se gosposka zbornica takoj ne uda.

PROTI SLOVENSKI SREDNJI ŠOLI V TRSTU.

Trst, 11. dec. »Piccolo« se zaganja v Slovence, ki so na obnem zboru, »Edinosti« zahteval v Trstu slovenske srednje šole. Pozvija Italijane, naj bodo na straži.

ITALIJANSKI POSLANEC ODLOŽI MANDAT.

Gorica, 11. dec. Italijanski poslanec iz Goriške, Verzegnassi izjavlja, da se odtegne javnemu življenju in za prihodnji državni zbor ne bo več kandidiral.

TRŽAŠKI ITALIJANSKI DIJAKI.

Trst, 11. dec. Ob priliki podelitve Noblove nagrade Carducci, je poslalo tržaško italijansko dijaško društvo pesniku sledeči brzojav: Vam, opesnitelju osvobojene Italije danes pripoznanemu za najvišjega preroka prosvete, priznanje in spomin radostne tržaške dijaške mladine!

SPOR MED FRANCOŠKO VLADO IN VATICANOM.

Pariz, 11. dec. Vsa duhovščina in škofje so edini s sveto stolico. Župniki so po vseh pariških cerkvah razlec naznanili, da bodo po papeževem navodilu nadaljevali bogoslužje, ne da bi to naznanili vladi. Pogrebi in poroke se ne bodo več vršile sijajno, da ne bo imel vladni fiskus dobička. Nadškoj bardoški je takoj, ko je sprejel papežev navodilo, preklical svojo prejšnjo prenegljeno naredbo, s katero je nameraval svojim duhovnikom dovoliti, da naznanijo bogoslužna dejanja vladi.

Pariz, 11. dec. Poslanec Meunier je stavil v parlamentu predlog, naj se takoj vse cerkve, farovži, škofijske palače in semenišča oznanijo za državno ali občinsko last. V pariški nadškofijski palači se namesti ministrstvo za javna dela, po farovžih pa poštne uradi.

Pariz, 11. dec. Minister Briand je naročil prefektom, naj postopajo proti duhovnikom, ki bogoslužnih dejanj vladi ne naznanijo, kazenskim potom. Clemenceau pa namerava predložiti proti duhovščini izjemno postavbo.

P a m p e l o n n e, 11. dec. Več tisoč oseb je tu demonstriralo proti novim vladnim odredbam.

Rim, 11. dec. Papež je obnem s svojo naredbo pariškemu nadškofu, kardinalu Richardu naročil, naj duhovščina v cerkvi tako dolgo nadaljuje bogoslužje kakor prej, dokler je s silo ne prežene oblast, ali pa dokler se cerkve ne polastio razkolniki. »Osservatore Romano« izvaja 10. t. m., da se Briandova naredba igra z vsemi postavami in pravico. Nova Briandova naredba, ki hoče prisiliti duhovščino, da se pokori združevalnemu zakonu iz l. 1881 ni nič drugega, kot prikriti izvajanje postavbe o ločitvi cerkve od države.

Pariz, 11. dec. Kardinal Richard pripravljajo vse potrebno, da zapusti nadškofijsko palačo.

Pariz, 11. dec. Danes pridejo pred prefekta policijski komisariji, da sprejmo navodila, kako naj nastopijo proti temu, da se po cerkvah opravlja služba božja, ne da bi bila napovedana. Vlada namerava vsled pritiska radikalnih vodij nastopiti proti duhovščini najodločneje in če treba tudi odvzeti duhovščini starostne penzije. Zbornica bo jutri sklenila, da se jutrišnja izjava vlade plakatira po Francoski ter bo vlada svoje represalije takoj izvajala.

Rim, 11. dec. Papež je odredil, da se danes v vseh cerkvah molji za Francosko. Papež ne odneha, in naj pride tudi do najhujšega verskega boja. Francoski katoličani so pripravljani na najhujša preganjanja, ki končno prinese zmago cerkvi.

BOLEZEN PERZIJSKEGA ŠAHA.

Teheran, 11. dec. Slabosti pri perzijskem šahu dalje trajajo.

NOBLOVA NAGRADA.

Stokholm, 11. dec. Noblove nagrade, vsako po 140.480 frankov dobijo letos: pesnik Carducci, kemik Moissan, fizik Thomson in medicinca Kamil Golgi iz Pavije ter Ramon y Cajal iz Madrida. Noblovo nagrado za mir dobi Roosevelt.

ČRNA GORA IN SRBSKI TOPOVI.

Carigrad, 11. dec. Črnogorski poslanik dementira vesti, da Črnagora participira pri naročenih novih srbskih topovih.

CAR DAROVAL MILIJON RUBLJEV.

Peterburg, 11. dec. Ruski car je iz lastnega premoženja daroval milijon rubljev za okraje, ki trpe vsled lakote.

Razne stvari.

Cudak. Včeraj je umrl v Budimpešti 80 let stari dr. Franc Gerlach, ki je svoj čas promoviral sub auspiciis regis in je bil trikratni doktor. Po Budimpešti je hodil obleden v cunj. Stanovanja ni imel ter je spal po čakalnicah, zadnji čas pa v neki duplini poštnega poslopja. Živel je le od vode in kruha. Krajcarje, katere je naberačil, je pošiljal papežu. Pred dnevi so tega čudaka našli nezavestnega na cesti ter so ga prepeljali v bolnico, kjer je umrl. Pri njem so našli 230.000 kron, katere je določil za zgradbo vaških šol.

Književnost in umetnost.

* Ferdinand Brunetiere umrl. 9. t. m. je umrl v Parizu Ferdinand Brunetiere. Brunetiere je bil rojen 19. julija 1849., 1893 je postal ravnatelj-urednik revije »Revue de Deux Mondes«, 1893 pa član francoske akademije znanosti. Brunetiere je bil prepričan katoličan, veliki pisatelj-znanstvenik. Najznamenitejša je bila njegova razprava »Znanost in vera«, ki je izšla leta 1895. Izdelal je več knjig o francoski literaturi, najlepša je ona o »renesanci

idealizma». Njegova zgodovina francoske književnosti je ena izmed najboljših francoskih, zadnji čas se je zelo bavil z modrosloviem in apologetiko.

* Nova knjižica v slavo Brezmadežni. Ravnokar je izšla mala knjižica z naslovom »Brezmadežna«. Zbirka molitev, večinoma obdarovanih z odpustki, v čast Marijinemu brezmadežnemu spočetju, katero je spisal č. g. Frančišek Bleiweis, župnik v Lešah. — Knjižica, katero toplo priporočamo častilcem Brezmadežne in posebno družabnikom Marijinih družb, velja 20 vin. (po pošti za-se 26 vinarjev) ter se dobi v »Katoliški Bukvarni« v Ljubljani.

* Važna knjiga za voditelje Marijinih družb. Ravnokar je izšla v novem natisu knjiga jezuita Patiss, »Ansprachen in der Marianischen Kongregation der Jungfrauen«, po kateri so gosposde voditelji »Marijinih družb« vedno popraševali, a je bila zelo dolgo razprodana. Knjiga se naroči v »Katoliški Bukvarni« v Ljubljani in velja 4 K 80 h. Kdor dopošlje ta znesek z naročilom, dobi knjigo poštne proste, sicer se poštnina priračuni.

* Zajčovo opereto »Nihilistice« bodo jutri prvokrat proizvajali na zagrebškem gledališču. Zač je zložil svojo najnovejšo opereto iz najlepših točk starejših svojih operet, ki so v l. 1865 do 1869 doživele veliko slavo. Libreto je spisal zagrebški častnik Viljem Otto. Opereto vse hvali in se nadeja, da s svežostjo melodij pobije sedanje prisiljene fabrikate vele-mestnih operet.

Gospodarstvo.

g O gojenju cvetlic v Dalmaciji. Profesor dr. Wettstein je nedavno predložil avstrijski akademiji znanosti obširno izvestje, kako bi se dalo povzdigniti gojenje cvetlic v Dalmaciji. To izvestje je bilo ponatisnjeno v zadnji številki »Österr. Rundschau«. Profesor Wettstein obžaluje, da ni Avstrija doslej posvetila pozornosti gojenju cvetlic v Dalmaciji, dočim se trosi na milijone za uvoz cvetlic iz Italije in južne Francoske. Ta učenjak je preiskoval pogoje rasti rastlinstva z obzirom na zemljepisni položaj Dalmacije in Rivijere ter se je prepričal, da je trditev, češ, da bi gojenje cvetlic ne moglo vspevati v Dalmaciji, povsem napačna. Na temelju preiskovanj podrobnih odnošajev južne Dalmacije, ki so povsem enaki onim na Rivijeri, govori profesor o razmerju vlage in vetra ter o sestavinah tal in transportnih sredstvih. Cvetlice z Rivijere potrebujejo redno tri dni, predno dospojo na Dunaj. A danes je možno z brzini parniki avstrijskega Lloyda in Ungaró-Croate dobiti pošiljatev cvetlic iz južne Dalmacije v 48 urah. Torej bi se moglo v Dalmaciji v doglednem času pričeti z gojenjem cvetlic, kakor se to godi na južnozgodnji obali Francoske. Ko bi se to gojenje cvetlic uvedlo v velikem obsegu, dosegel bi se popoln uspeh. Izvestje profesorja Wettsteina je predloženo ministrstvu za poljedelstvo.

Darovi.

— Za Ciril-Metodovo družbo so darovali Mohorjani iz Kamne gorice 12 K 70 v.; g. Ivan Brezavšek, kaplan v Sempetru 7 K 60 v.; Mohorjani iz Cola pri Vipavi 4 K 40 v.; g. Jan. Trpin, župnik v Mošnjah 7 K; Anton Golf, župnik v Strugah 5 K; Jan. Lesar, župnik v Šmartnem 4 K. — Mohorjani iz Borovnice 10 K. — Mohorjani iz Krke 3 K. — Mohorjani iz Velike Doline 7 K 50 h. — Mohorjani iz Železnikov 13 K. — Mohorjani iz Breznice 7 K 50 h.

Meteorologično poročilo.

Višina n. morjem 206'2 m, srednji zračni tlak 7'6-0 mm

Dan	Čas opa-zovanja	Stanje baro-metra v mm	Tempe-ratura po Celziju	Vetrovi	Nebo	Padavina v 24 urah v mm
10	9. zveč.	720'1	0'0	sr. jug	obl.	
11	7. zjutr.	724'1	6'5	sl. jzah	jasno	0.3
	2. pop.	724'4	1'6	sl. jvzh.	obl.	

Srednja včerajsnja temp. 0'89, norm. 1'09.

Zahvala.

Za vsestransko nam izkazano to-lažilno sočutje že med boleznijo in povodom smrti našega isareno ljub-ljenega očeta, ozir. starega očeta. tasta. brata in sirijca, gospoda

Antona Lindtoerja

za krasne darovane vence in številno spremstvo k zadnjemu počitku se tem potom najtopleje in najsrčneje za-naljujejo

2785 1-1

žalujoči ostali.

Ljubljana, dne 6. dec. 1906.

2792

Franja in Ivana Orešek na-znana vsem sorodnikom, prijate-ljem in znanem prealustno vest, da je njun iskreno ljubljeni, dobri oče, oziroma sin, str c in svak, gospod

Fran Orešek
zasebnik

po dolgi, težki bolezni, previden s sv. za ramesti za umirajoče, včeraj, dne 10. t. m., ob polenajstih ponoči v 53. letu svoje dobe blaženo zaspal v Gospodu.

Pogreb bo v sredo, 12. decembra, ob poltreh popoldne izpred hiše za-losti, Sv. Petra cesta št. 44, na po-kopališče k sv. križu.

Zadušne maše se bodo služile v farni cerkvi pri sv. Petru

V Ljubljani, dne 11. dec 1906.

Pomočnika

za podkovanje konj in kovanje vozov sprejme takoj 2779 2-2

Ignacij Treven,
podkovski mojster v Idriji.

Deček poštenih starišev s primerno šolsko izobrazbo, zmožen tudi nemškega je-zika, se sprejme pod zelo ugod-nimi pogoji takoj v trgovino z me-šanim blagom 2744 3-3

Ivan Auer v Tržiču.

najbolje za gospode, gospe in otroke priporoča trgovina

Galoše 2767

Iv. Podlesnik ml.
Ljubljana, Stari trg št. 10.

Staro železo,
baker, cink in me-
denino

kupi po najvišjih cenah

Franc Stupica
trgovina z železnino

na Marije Terezije cesti
v Ljubljani 863 28

Postrežnica

priletna in čedna, želi vstopiti v službo h kakemu bolniku. 2729 2-1

Kje, pove upravništvo „Slovenca“.

2 enonad-
stropni hiši

se prodasta pod zelo ugodnimi pogoji. Več pove lastnik na **Trnovskem pristanu št. 14** v Ljubljani. 276 10-7

Mesnica

v dobrem prometnem kraju blizu tovarn na Go-renjskem, se takoj odda na račun. Prednost imajo oženjeni brez otrok. 2 22 1-5

Naslov pove upravništvo „Slovenca“.

Zelo znižane cene!
zaradi prenapolnjenja zaloge:

Zimske jope za dame	2428 31
obleka iz sukna	2-50 „
pelerina	2-50 „
havelok	2-50 „
dolga zim-skasuknja „ „	5- „
sako iz ko-žuhovine	7-50 „

Največja in najlepša izbira konfekcije za gospode, dečke, dame in deklice.

Angleško skladišče oblek
O. BERNATOVIĆ
Ljubljana, Mestni trg št. 5.

Izredno znižane cene
pri
Veliki tovarni
v Ljubljani,
Resljeva cesta 3 — Sv. Petra cesta 37.

Priporoča svojo veliko in svežo zalogo **konfekcije za dame in dečke.**
Velikanska izbira konfekcije za dame in deklice.
Velika zaloga **kožuhovine za gospode.** 2621 20-11

A. LUKIĆ, poslovodkinja.

Prečastiti župni uradi!

Izkaze o premoženju, fasije, cerkvene in interkalarne račune, inventare itd. sestavlja po vseh predpisih naglo in ceno 2791 2-1

Rudolf Hribar
Maribor, Gosposke ulice 32.

Preklic.

Podpisani Jakob Grad, posestnik v Vevčah, obžalujem, da sem dne 26. novembra t. l. v svoji razburjenosti razžalil Frančiška Erbežnik, tovarniškega delavca ženo v Vevčah

2790 1-1 **Jakob Grad.**

Destilacija ☐
☐ ☐ ☐ ☐ **žganja** ☐

v zvezi z izdelovanjem brezalkoholičnih pijač se more takoj pričeti z najboljšim uspehom, za oblastveno dovoljenje v svrhu izdelave in prodaje se jamči ter brezplačno na lcu mesta temeljito uredi manipulacija po izurjenem strokovnjaku. Obširne informacije v svrhu dob-e trgovine na razpolago. Brezkonkurenčne vrste in reklame brezplačno. Resni ponudniki naj naslovo svoj- ponudbe pod „Goldgrube“ 2500 na Ann. Exp. **Eduard Braun, Dunaj, L., Rotenturm-strasse 9** 2782 1-1

Na letošnji poljedelski razstavi v Zagrebu s **prvim darilom** odlikovane

slamoreznice,
mlatilnice in
= vratila =

največje češke tovarne **Jos. Suchy Peček** ima na **Kranjskem** v zalogi samo 2770 3-2

Fr. Stupica
v LJUBLJANI,
Marije Terezije cesta št. 1
in Valvazorjev trg št. 6.

Prva domača slovenska pivovarna G. Auerjevih dedičev

Ustanovljena leta 1854. v Ljubljani, Wolfove ulice št. 12 **Štev. telefona 210.**

priporoča slavnemu občinstvu in spoštovanim gostilničarjem svoje **izborna** 2469 150-16

marčno pivo v sodcih in steklenicah.

„Ljubljanska kreditna banka“

Podružnica v SPLJETU. v Ljubljani, Špitalske ulice št. 2 **Podružnica v CELOVCU.**

Delniška glavica K 2.000.000 —. Rezervni zaktad K 200.000 —.

sprejema od 1. novembra tekočega leta vloge na vložne knjižice in 4 1/2 % ter jih obrestuje od dne vloge do 4 2/0 dne vzdiga; ob enem zvišuje obrestno mero starih vlog na knjižice od sedanjih 4% na 4 2/0 začeti s 1. novembrom t. l. 2291 288

Rentni davek plača banka sama.

Podružnice: Praga z menjalnicami: Graben 25, Mala stran, Most, ulica 17, Žitkov, Brno, Baden, Česká Lipa, Česká Kamenice, Moravský Zumberg, Mědlitz, Nový Jičín, Písek, Svltava in Liberec.

Menjalnična na Dunaju:
I. Wollzeile 10, II. Taborstrasse 4, III. Ungargasse 69 (vogel Rennweg), III. Lö-wengasse 27, IV. Wiener Hauptstrasse 12, V. Schönbrunnerstrasse 88 a, VII. Mariahilferstrasse 76, VIII. Lerchenfelderstrasse 132 IX. Alserstrasse 32, X. Favoritenstrasse 50, XVIII. Währingerstrasse 42, XIX. Döblinger Hauptstr. 33, XXI. Hauptstrasse 75.

Menjalnična delniška družba 67 150-128

„MERCUR“
Dunaj, I., Wollzeile 10.
Ako. kapital K 16.000.000. Reser. zaktad K 7.000.000

Najkulantnejši nakup in prodaja vseh vrst rent, državnih papirjev, akcij, prioritet, zastavnih, srečk, deviz, valut in denarja.

Zamenjava in eskomptiranje izrehanih zastavnih in obilgacij, srečk in kuponov